

APSTIPRINĀTS
ar Turlavas pamatskolas
direktores J.Hercenbergas
2024. gada 20. septembra
rīkojumu Nr. TSKO/1.9/24/11

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Turlavā Ekskursiju un pārgājienu organizēšanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumiem
Nr.474 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība
izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”*

1. Mācību ekskursija un pārgājiens ir mācību veids, kurā izglītojamie apgūst vairākas prasmes, ko īsteno ar ekskursijas/pārgājiena palīdzību. Mācību ekskursija un pārgājiens ir saistīti ar apgūstamo vielu un uzskatāmi par mācību procesa neatņemamu sastāvdaļu.
2. Mācību ekskursiju un pārgājienu var organizēt mācību stundu vietā. Skolai mācību ekskursijām noteiktas ne vairāk kā 2 dienas no mācību gada. Pārgājienam ne vairāk kā 2 dienas katrai klasei mācību gadā.
3. Mācību ekskursijas izdevumus sedz gan no skolas budžeta, gan no ziedojumiem un dāvanām.
(pamatojums: Izglītības likuma 59.panta 4.daļa)
4. Izklaides ekskursiju, kuras pamatmērķis ir kolektīva saliedēšana, finansēšana ir izglītojamo vecāku ziņā, vai ziedojumu un dāvinājumu veidā.
5. Pamatojoties uz skolotāja trīs dienas pirms pārgājiena vai ekskursijas iesniegtu pieteikumu, direktore izdod rīkojumu, ar kuru nosaka:
 - 5.1. pārgājiena/ ekskursijas laiku;
 - 5.2. pārgājiena/ ekskursijas vadītāju un atbildīgos par pārgājienu/ekskursiju;
 - 5.3. pārgājiena/ ekskursijas dalībnieku sarakstu;
 - 5.4. pārgājiena/ ekskursijas nakšņošanas vietas nosaukumu un precīzu adresi;
 - 5.5. pārgājiena/ ekskursijas izbraukšanas/došanās sākuma laiku un atgriešanās laiku;
 - 5.6. pārvietošanās transporta veidu.
6. Ekskursijas/ pārgājiena vadītājs un atbildīgie pedagogi:

- 6.1. ekskursijas plāno un mutiski saskaņo ar direktori ne vēlāk kā 2 (divas) nedēļas iepriekš;
- 6.2. ir pilnībā atbildīgi par ekskursijas/pārgājiena norisi kopumā;
- 6.3. ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienas iepriekš iesniedz direktorei rakstisku pieteikumu, kurā norādīts ekskursijas mērķis, uzdevumi, maršruts, ilgums, dalībnieku vārdi un uzvārdi, klase, pārvietošanās veids, nakšņošanas vietas nosaukums, adrese, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas;
- 6.4. ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms došanās ekskursijā (saskaņo) vai pārgājienā informē izglītojamo vecākus par ekskursijas/ pārgājiena mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietas nosaukumu un adresi, atbildīgajiem pedagogiem un viņu saziņas iespējām, kā arī par pirmās palīdzības sniegšanas iespējām;
- 6.5. saziņā ar vecākiem noskaidro, vai viņu bērnam/-iem, kuri piedalīsies ekskursijā vai pārgājienā, ir kādas specifiskas īpatnības, nepieciešama īpaša uzmanība (bailes no kaut kā utml.). Vai ir veikta vakcinācija pret ērcēm, alerģijas, hroniskās saslimšanas, speciālo medikamentu un speciālās pārtikas lietošana u.c. kā arī par iespēju sazināties ar viņiem, norādot kontakttālruni;
- 6.6. grupas vadītājs un atbildīgie pedagogi nodrošina dalībnieku drošību, kā arī veselības un dzīvības aizsardzību, ir atbildīgi par dažādu ierīču, inventāra, aprīkojuma un pasākumu laikā izmantojamo materiālu drošumu, nekaitīgumu un atbilstību dalībnieku vecumam. Pārgājienā nodrošina ar aptieciņu pirmās palīdzības sniegšanai;
- 6.7. jebkuras saslimšanas gadījumā par šo faktu informē bērna vecākus un, ja nepieciešams, izsauc Neatliekamo medicīnisko palīdzību;
- 6.8. instruē ekskursijas/ pārgājiena dalībniekus pēc skolas izstrādātiem Iekšējiem noteikumiem “Drošības noteikumi izglītojamajiem ekskursijās, pārgājienos u.c. organizētajos pasākumos ārpus skolas.” Instruēšanas fakts tiek dokumentēts ar pārgājiena/ ekskursijas dalībnieku parakstiem E-klases žurnālā iekārtotās sadaļas “Instruktāžas” izdrukātā veidlapā;
- 6.9. nodrošina ne mazāk kā 2 (divus) pieaugušos uz 15 (piecpadsmit) dalībniekiem ekskursijā ar nakšņošanu un ne mazāk kā 2 (divus) pieaugušos uz 25 dalībniekiem vienas dienas ekskursijā (pārgājienā);
- 6.10. izbraucot ārpus Latvijas robežām pasei jābūt derīgai trīs mēnešus pēc atgriešanās no ceļojuma. Obligāti jābūt nokārtotai Nacionālā Veselības dienesta bezmaksas Eiropas veselības apdrošināšanas kartei, kas nodrošina neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu;
- 6.11. ja nepieciešama pases iesniegšana kādai organizācijai, tad iesniedzams ir tikai pases atvasinājums (kopija), uz kuras pases īpašnieks raksta tekstu: “Piekrītu savas pases kopijas

iesniegšanai.....(norāda konkrēto organizāciju)”. Datums. Personisks paraksts. Citos gadījumos pase ir tikai jāuzrāda.

7. Organizējot pārgājienu, atbilstoši bērna vecuma ņem vērā pieļaujamās fiziskās slodzes: noietos attālumus, pārnēsājamus smagumus, pārgājienu dienu skaitu (skatīt tabulu), kā arī nodrošina Ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu brauciena vai gājiena laikā.

Pieļaujamās fiziskās slodzes pārgājienos

Vecuma intervāls gados	Noietais skaits dienā (km)	Pārnēsājamais smagums (kg)	Dienu skaits
6–10	6 km	3 kg	2
11–12	15 km	5 kg	3
13–14*	18 km	6 kg	7
15–16*	20 km	Meitenes – 8 kg Zēni – 14 kg	15
16–18	20 km	Meitenes – 10 kg Zēni – 20 kg	20

8. Braucienos ar laivām un citām peldierīcēm drīkst piedalīties tikai izglītojamie, kas iepazīstināti ar drošības noteikumiem uz ūdens, ir nodrošināti ar glābšanas līdzekļiem un apguvuši mācību programmā ietverto peldētprasmi. Izmanto tikai tehniski drošus palīglīdzekļus, ievērojot to tehniskās ekspluatācijas norādījumus – vietu skaits, celtspēja. Pārgājiena laikā laivas pārvietojas pārredzamības zonā, turklāt atbildīgie pedagogi atrodas vadošajā un noslēdzošajā laivā.
9. Ekskursijās saunu, pirts un baseinu apmeklēšanai nepieciešama vecāku piekrišana. Saunā/pirtī/baseinā izglītojamie iet mazās grupās, lai viņus varētu labi uzraudzīt, turklāt kontrolējot, lai tiktu izmantoti atbilstoši drošības līdzekļi un personīgie apavi.

10. Rīcība dažādos apdraudējuma/negadījuma (nelaimes*, ugunsgrēka, zādzības, veselības stāvokļa u.c. gadījumos) situācijās:

- 10.1. pārtrauc ekskursiju/ pārgājienu;
- 10.2. nodrošina pirmās palīdzības sniegšanu cietušajam nelaimes gadījumā notikuma vietā savas kompetences ietvaros un, ja nepieciešams, izsauc Neatliekamo medicīnisko palīdzību, vai organizē cietušā nogādāšanu ārstniecības iestādē;
- 10.3. medikamentus dod tikai medicīnisko indikāciju gadījumos, konsultējoties ar medicīnas speciālistu. Ar vecāku ziņu un atbilstoši ārsta izziņai var dot medikamentus, ja tos ir izrakstījis ārsts un izglītojamajam ir līdzī zāles, kuras nepieciešams lietot regulāri. Ikvienu medikamentu

došana ir jāsaskaņo ar izglītojamā vecāku, vai medicīnas speciālistu, nosaucot preparāta nosaukumu un došanas devu un laiku;

10.4. kuņģa un zarnu trakta sasilšanas gadījumos, kuru izpausme ir slikta dūša, vemšana, sāpes vēderā, caureja, kas parasti kombinējas ar paaugstinātu ķermeņa temperatūru, līdz vecāku/medicīnas speciālista atbraukšanai slimo bērnu izolē no pārējiem;

10.5. izglītojamā alkohola un citu apreibinošu vielu lietošanas gadījumā nekavējoties sastāda aktu 3 liecinieku klātbūtnē, sazinās ar izglītojamā vecākiem un organizē nepieciešamos pasākumus – saindēšanās gadījumos izsauc Neatliekamo medicīnisko palīdzību, vai, saziņā ar vecākiem organizē izglītojamā nogādāšanu mājās;

10.6. **jebkurā apdraudējuma/negadījuma** situācijā pārgājiena/ ekskursijas vadītājs un atbildīgie pedagogi nekavējoties, atbilstoši situācijai, sazinās ar atbildīgajiem dienestiem un organizē apdraudējuma/negadījuma glābšanas, novēršanas un informēšanas pasākumus:

10.6.1. Tālrunis. Latvijā **policija- 112**

neatliekamā medicīniskā palīdzība- 113 vai 112

10.6.2. ja nakšņošana notiek reģistrētā vietā (viesu māja, kempingi, viesnīcas u.c.), **jebkurā apdraudējuma/negadījuma** situācijā izmantot šajā vietā pieejamo informāciju un atbildīgās personas ;

10.7. par notikušo nekavējoties ziņo skolas direktorei vai direktores pienākumu izpildītājam;

10.8. par notikušo nekavējoties ziņo izglītojamā vecākam /-iem.

* **Par nelaiemes gadījumu uzskata situācijas, kas notikušas bez iepriekšēja nodoma:**

- *sadzīves traumas;*
- *ceļu satiksmes negadījumos gūtās traumas;*
- *slīkšana;*
- *siltumdūriens, saules dūriens;*
- *apsaldēšanās;*
- *apdegumi;*
- *zibens spēriens;*
- *elektrotraumas;*
- *saindēšanās;*
- *dzīvnieku kosta brūces;*
- *ērču encefalīts;*
- *insekta kodiens u.c.*